

A large version of the Askola logo, centered on the page. It consists of the word "Askola" in a bold, orange, sans-serif font, with a stylized orange leaf or branch graphic integrated into the letter 'A'.

**TARKASTUSLAUTAKUNNAN
ARVIOINTIKERTOMUS VUODELTA 2025**

Askolan kunnanvaltuustolle

Sisälllys

1 LAUTAKUNNAN TOIMINTA	3
2 VUODEN 2024 ARVIOINTIKERTOMUKSEN KÄSITTELY	4
3 TAVOITTEIDEN TOTEUTUMISEN ARVIOINTI VUODELTA 2025	5
3.1 Tavoitteiden asettaminen	5
3.2 Strategiset tavoitteet	5
3.4 Investointiosan ja rahoitusosan toteutuminen	12
5 KUNTAKONSERNI	16
6 SISÄISEN VALVONNAN JÄRJESTÄMINEN JA RISKIENHALLINTA	17
7 HENKILÖSTÖ	19
8 HYVINVOINTIKERTOMUS 2021-2025	21
9 YHTEENVETO JA MUUT HAVAINNOT	22

1 LAUTAKUNNAN TOIMINTA

Tarkastuslautakunnan on kuntalain 121 §:n mukaan arvioitava, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, tarkastuslautakunnan on arvioitava talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman ja toimenpideohjelman riittävyttä.

Tarkastuslautakunnan tehtävänä 1.6.2017 alkaen on ollut valvoa KuntaL 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi.

Tarkastuslautakunta antaa valtuustolle kultakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset. Arviointikertomus käsitellään valtuustossa tilinpäätöksen yhteydessä.

Vuoden 2025 toiminnan ja talouden arvioinnin on tehnyt valtuuston 4.6.2025 § 37 valitsema toimikauden 2025–2029 tarkastuslautakunta, jonka kokoonpano on seuraava:

Varsinaiset jäsenet

Nirvi, Juho Matti, *puheenjohtaja*
Myllys Mia, *varapuheenjohtaja*
Tietäväinen Åsa
Vihuri Sami
Hovilehto Jenni

Henkilökohtaiset varajäsenet

Terni Tuija
Salonen Visajaani
Haasanen Raimo
Ahonen Mika
Koivisto Riitta

Tarkastuslautakunta on kokoontunut arvioimaan vuoden 2025 toimintaa ja taloutta kahdeksan kertaa. Kokouksissa haastateltavina olivat kunnanjohtaja, hallintojohtaja, talouspäällikkö, osaaminen ja elämänlaatu sekä elinympäristö -palvelualueiden palvelualuejohtajat ja hyvinvointikoordinaattori.

Valtuusto on valinnut tarkastusyhteisöksi BDO Auditor Oy:n ja vastuullisena tilintarkastajana on toiminut KHT, JHT Piia-Tuulia Rauhala. Tarkastuslautakunnan sihteerinä on toiminut asiantuntija Eija Kokko-Petäjäjärvi.

Tarkastuslautakunta on perehtynyt arvioinnissaan vuoden 2025 talousarvioon ja tilinpäätökseen, kuntastrategiaan, kunnan ohjeisiin ja sääntöihin sekä toimielinten pöytäkirjoihin. Tarkastuslautakunta on kuullut palvelualueiden toiminnan ja talouden katsaukset, vuoden 2025 tilinpäätöksen esittelyn sekä katsauksen vuoden 2025 talouden toteutumisesta. Lähdeaineistona käytettiin kuulemisten yhteydessä kerättyä materiaalia.

Esteellisyudet on huomioitu tarkastuslautakunnan toiminnassa.

2 VUODEN 2024 ARVIOINTIKERTOMUKSEN KÄSITTELY

Askolan tarkastuslautakunta on kokouksessaan 5.5.2025 ja kunnanvaltuusto kokouksessaan 19.5.2025 pyytänyt kunnanhallitusta, lautakuntia ja toimialoja antamaan vastineet arviointikertomuksen havaintoihin, selvityspyyntöihin ja suosituksiin kunnanvaltuustolle lokakuun 2025 loppuun mennessä.

Kunnanhallitus 27.8.2025

Kunnanhallitus toteaa vastineessaan, että tarkastuslautakunnan arvio siitä, että kunnan taloustilanne on heikentynyt suurten investointien vuoksi, on perusteltu. Velkamäärän kasvu ja taloussuunnitelman alijäämäisyys vuosina 2025–2027 asettavat kunnalle merkittäviä haasteita. Kunnanhallitus pitää myönteisenä, että talouden sopeuttamistoimet on jo käynnistetty. Kunnanhallitus painottaa, että talouden tasapainotus tulee toteuttaa annettujen raamien sisällä tulevina vuosina, jotta kunnan talouden kantokyky säilyy.

Kunnanhallitus toteaa vastineessaan, että omistajaohjauksen kautta on jatkossakin tavoitteena varmistaa kunnan tytäryhtiöiden tuloksellinen toiminta sekä toimintaympäristön muutoksiin sopeutuminen. Riskienhallinnan näkökulmasta kunnanhallitus pitää kiinteistöstrategian laatimista tarkoituksenmukaisena ja toteaa sen olevan kirjattuna myös kunnan tulevaisuusohjelmaan. Henkilöstön osalta kunnanhallitus korostaa vastineessaan työhyvinvoinnin ylläpitämisen tärkeyttä, vaikka talouden kiristyminen asettaa sille omat haasteensa. Kunnanhallitus kannustaa henkilöstöä aktiivisesti ylläpitämään ja kehittämään osaamistaan

Osaaminen ja elämänlaatu -lautakunta 7.8.2025

Osaaminen ja elämänlaatu -lautakunta toteaa, että myyntituottojen huomattavaa poikkeamaa selittää erityisesti kotikuntakorvauksia koskevien laskutustulojen ennakoitua suurempi osuus. Vastineessa todetaan, että palvelualue kehittää toimenpiteiden tavoitetason ja onnistumisen mittarien täsmällisempää asettamista tuloksien seurattavuuden kannalta. Palvelualue on toteuttanut vuonna 2024 erilaisia kyselyitä oppilaille, jotka koskevat kehittyviä ja ennaltaehkäiseviä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen palveluita. Palvelualueella hyödynnetään valtakunnallista tiedonkeruuta omien kyselyiden ja tiedonkeruun lisäksi. Kunnan kotisivuille lisättiin keväällä 2025 osio, jossa julkaistaan palvelualueen kyselyt, raportit ja tilastot -aineistoja

Elinympäristölautakunta 26.8.2025

Elinympäristölautakunta toteaa vastineessaan, että palvelualueen sopimukset perustuvat aina hankintakilpailun kautta päätettyihin hankintasopimuksiin ja ovat ajantasaisia aikatauluineen. Rakennusvalvonnan ja ympäristönsuojelun palvelun yhteistoimintasopimus ei täytä toiminnan tämän päiväisiä ehtoja ja rakentamislain muuttuessa tulee yhteistoimintasopimusta ajantasaistaa. Yhteistoimintasopimuksen mukaan yhteistoimintasopimuksen muutoksista päätetään sopijakuntien valtuustojen yhtäpitävillä päätöksillä. Tämä yhteistoimintasopimus tarkastellaan ja ajantasaistetaan vuosien 2025–2026 aikana.

Tarkastuslautakunnan huomioita arviointikertomuksen vuoden 2024 käsittelystä

Kunnanhallitus, osaaminen ja elämänlaatu -lautakunta ja elinympäristölautakunta antoivat selvityksensä tarkastuslautakunnalle ja kunnanhallitukselle sekä edelleen valtuustolle. Tarkastuslautakunnan esille nostamiin havaintoihin ja selvityspyyntöihin on vastattu kattavasti.

3 TAVOITTEIDEN TOTEUTUMISEN ARVIOINTI VUODELTA 2025

3.1 Tavoitteiden asettaminen

Valtuusto on hyväksynyt 14.11.2024 § 63 vuoden 2025 talousarvion, johon kuuluvat käyttötalous-, tuloslaskelma-, investointi- ja rahoitusosa. Käyttötalouso- osassa toimielintä ja viranhaltijaa sitovat valtuustoon nähden ulkoisen määrärahan ja tuloarvion erotus eli nettomääräraha sekä tuloskorteissa mainitut sitovat tavoitteet. Investointiosassa sitovuus on määritelty investointi- alojen ja -tulojen erotuksena investointityypeittäin. Talousarviossa sisäiset erät eivät ole sitovia määrärahoja.

3.2 Strategiset tavoitteet

Strategia ”Askola – Uudenmaan Helmi” on päivitetty vuonna 2024 ja strategia hyväksyttiin valtuustossa 12.8.2024. Uusi kunnanvaltuusto päätti 17.11.2025 pitää kuntastrategiaa voimassa tois- taiseksi. Kuntastrategia päätettiin tarkistaa kerran valtuuston toimikauden aikana. Kuntastrategi- an arvot ovat kestävyys, osallisuus, joustavuus, turvallisuus, rohkeus ja positiivisuus. Toiminta- kertomuksen selonteon mukaan arvio valtuuston asettamien toiminnallisten tavoitteiden to- teumasta on jokaisella palvelualueella hyvä. Toiminnan ja talouden toteutuman yhteisarvioinnin lopputuloksena todetaan, että tavoitteet toteutuivat.

Askolan kunnan väkiluku kasvoi 35 asukkaalla. Positiivista muutosta selittää syntyvyyden kasvu.

Arvio sitovien toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumisesta vuonna 2025:

	Sitova mitattava tavoite Lkm	Arvio toiminnan toteumasta				Arvio talouden toteu- masta	Toiminnan ja talouden toteuman yhteisarviointi 2025
		Toteutui	Osittain	Ei toteutunut	Yhteensä		
Osaaminen ja elämänlaatu	6	4	2	0			toteutui
Elinympäristö	8	3	3	2			toteutui
Demokratia ja toimivuus	8	7	1	0			toteutui
Tarkastustoimi							toteutui
Vaalit							toteutui
YHTEENSÄ	22	14	6	2			toteutui

Tarkastuslautakunnan arvion mukana sitovat toiminnalliset tavoitteet toteutuivat pääosin ja taloudelliset tavoitteet saavutettiin.

3.3 Käyttötalouden taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

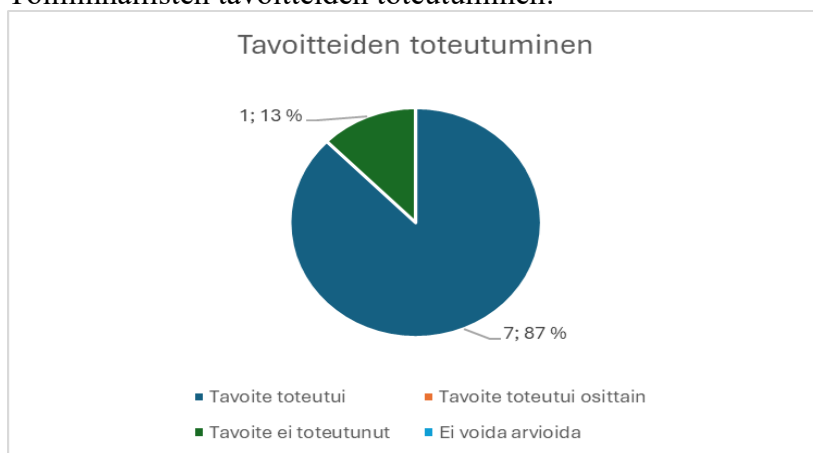
Demokratia ja toimivuus

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Yleishallinnon toimintakate (-2.242.077 euroa) toteutui talousarvion puitteissa (83,7 %). Yleishallinnon osuus kunnan käyttökuluista on 6,3 %. Työmarkkinatuen kuntaosuus kasvoi noin 145.000 euroa vuoteen 2024 verrattuna ja kuntaosuus oli noin 370.000 euroa, kun talousarviossa varauduttiin 455.000 euroon.

	TP 2024	TA 2025	Muut. 2025	MTa 2025	TP 2025	Tot. %	Poikk.
Toimintatuotot							
Myyntituotot	3 855	4 500	0	4 500	2 832	62,9 %	-1 668
Maksutuotot	48	0	0	0	310	-	310
Tuet ja avustukset	196 910	179 000	0	179 000	135 300	75,6 %	-43 700
Muut toimintatuotot	17 834	85 000	0	85 000	86 861	102,2 %	1 861
Toimintatuotot yht.	218 647	268 500	0	268 500	225 304	83,9 %	-43 196
Toimintakulut							
Henkilöstökulut	-871 483	-935 360	0	-935 360	-823 078	88,0 %	112 282
Palvelujen ostot	-839 457	-1 413 745	0	-1 413 745	-1 142 418	80,8 %	271 327
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-53 882	-36 700	0	-36 700	-19 543	53,3 %	17 157
Avustukset	-245 067	-487 500	0	-487 500	-392 473	80,5 %	95 027
Muut toimintakulut	-84 455	-72 310	0	-72 310	-89 869	124,3 %	-17 559
Toimintakulut yht.	-2 094 344	-2 945 615	0	-2 945 615	-2 467 380	83,8 %	478 235
Toimintakate	-1 875 697	-2 677 115	0	-2 677 115	-2 242 077	83,7 %	435 038

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen:



Tuloskorttitavoitteet toteutuivat pääosin. Tavoitteista ainoastaan sairauspoissaolojen määrä ei toteutunut mittaritasolla. Sairauspoissaoloja oli keskimäärin 17 pv/hlö. Tulevaisuusohjelma talouden tasapainottamiseksi (TuTaTa) sekä palveluverkko hyväksyttiin valtuustossa syksyllä. Tupatuki -toiminnan kotikäyntien määrä kasvoi 21 % ja toimintojen määrä keskimäärin 80 %. Vapaaehtoisten määrä lisääntyi neljällä henkilöllä.

Porvoon työllisyysalue aloitti toimintansa 1.1.2025, kun työvoimapalvelut siirtyivät valtiolta kuntien vastuulle. Askolan kunnan osuutta työllisyysalueelle korvattiin noin 336.000 euroa, kun

määräraha oli 370.000 euroa. Työllisyysalueiden toiminnan aloittaminen asiakasohjauksen osalta oli haasteellista kevätkaudella 2025. Positiivisena muutoksena Askolan nuoret ovat löytäneet palvelut itsenäisesti ja näin nuoria kuitenkin ohjautui nuorten pajalle.

Askolassa työttömyys on pysynyt maltillisella tasolla valtakunnalliseen ja Uudenmaan tasoon verrattuna. Askolassa työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli 8,4 % vuoden 2025 lopussa. Työttömien työnhakijoiden osuus Askolassa oli viidenneksi alhaisin Uudellamaalla ja huomattavasti alhaisempi, mitä alueella keskimäärin (12,8 %). Pitkäaikaistyöttömiä oli kaikkiaan vuoden 2025 lopussa 64 (2024 tieto suluissa; 54), yli 50-vuotiaita työttömiä 95 (95) ja alle 25-vuotiaita työttömiä 19 (13).

Tarkastuslautakunta toteaa, että tuloskorttitavoitteet toteutuivat hyvin ja taloustavoitteet toteutuivat arvioitua parempana.

Kunta on toiminut aktiivisesti edunvalvontatyössä ja järjestänyt keskustelutilaisuuksia Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen tuottavuusohjelmaan ja suunnitteilla oleviin toimiin liittyen. Tarkastuslautakunta kannustaa jatkamaan määrätietoista edunvalvontatyötä kuntalaisten lähipalveluiden säilyttämiseksi.

Työllisyysalueiden toiminta käynnistyi. Asiakaspalveluohjauksessa ilmeni käynnistymisvaiheessa haasteita. Nuoret löysivät kuitenkin hyvin palveluita ja nuoria ohjautui pajalle.

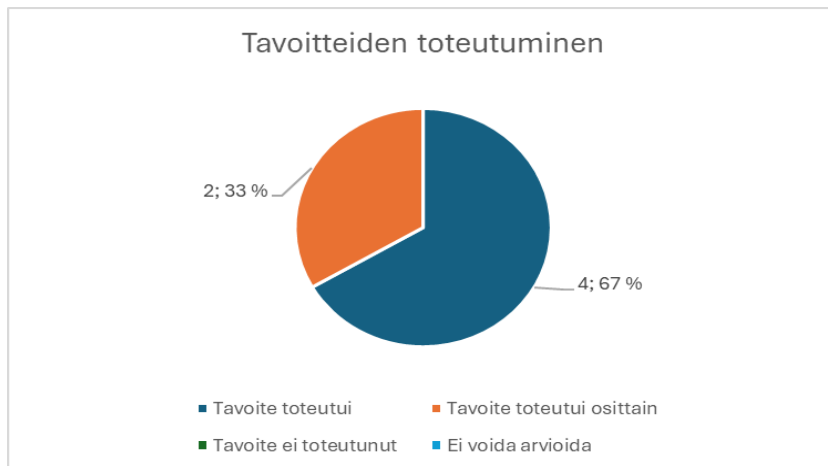
Osaaminen ja elämänlaatu -lautakunta

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Osaaminen ja elämänlaatu lautakunnan toimintakate (-9.222.013 euroa) toteutui talousarvion mukaisena (94 %) ja toimintakuluja kertyi edellisvuotta enemmän (150.597 euroa) mm. palveluiden ostoissa. Henkilöstökuluihin myönnettiin lisämäärärahaa 134.000 euroa ja palveluiden ostoihin 66.000 euroa. Myyntituotot toteutuivat 143.114 euroa (112,8 %) muutostalousarviota paremmin. Muutostalousarviossa tuloarviota lisättiin 200.000 eurolla.

	TP 2024	TA 2025	Muut. 2025	MTa 2025	TP 2025	Tot. %	Poikk.
Toimintatuotot							
Myyntituotot	1 148 928	915 500	200 000	1 115 500	1 258 614	112,8 %	143 114
Maksutuotot	235 509	230 500	0	230 500	242 866	105,4 %	12 366
Tuet ja avustukset	169 944	170 080	0	170 080	203 709	119,8 %	33 629
Muut toimintatuotot	3 390	0	0	0	3 904	-	3 904
Toimintatuotot yht.	1 557 771	1 316 080	200 000	1 516 080	1 709 094	112,7 %	193 014
Toimintakulut							
Henkilöstökulut	-8 665 724	-8 826 500	-134 000	-8 960 500	-8 768 278	97,9 %	192 222
Palvelujen ostot	-1 461 828	-1 454 505	-66 000	-1 520 505	-1 540 832	101,3 %	-20 327
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-334 198	-427 600	0	-427 600	-335 959	78,6 %	91 641
Avustukset	-233 097	-296 140	0	-296 140	-198 808	67,1 %	97 332
Muut toimintakulut	-85 663	-118 530	0	-118 530	-87 231	73,6 %	31 299
Toimintakulut yht.	-10 780 510	-11 123 275	-200 000	-11 323 275	-10 931 107	96,5%	392 168
Toimintakate	-9 222 738	-9 807 195	0	-9 807 195	-9 222 013	94,0%	585 182

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen:



Tarkastuslautakunnan arvion mukaan toiminnalliset tavoitteet toteutuivat pääosin. Tavoitteet, jotka eivät kaikilta osin toteutuneet:

- Rekrytoinnin kehittäminen on edelleen käynnissä. Muodollisesti kelpoisen henkilöstön saatavuus on ongelmallista perusopetuksessa erityisesti erityisopettajien saamisessa ja osin varhaiskasvatuksessa. Varhaiskasvatuksen asiakastyytyväisyyskyselyn keskiarvo 4,3/5 ja esiopetuksen 4,5/5. Tuloksia voidaan pitää hyvänä. Asiakastyytyväisyyskyselyn tuloksille ei ole asetettu tavoitteita.
- Turvallisuusorganisaation rakennetta kehitettiin perusopetuksessa ja lukiassa. Uuden rakenteen mukainen toiminta käynnistettiin vuoden 2025 aikana. Suunnitelmien päivitys- ja käytettävyyden edistämistyö käynnistyi opetuksen vastuualueilla.

Toimintakertomuksessa todetaan, että palvelualue osallistui aktiivisesti Monninkylän liikuntasalin rakentamista koskevaan suunnittelu- ja valmistelutyöhön. Oppilaitosturvallisuuden edistämisessä ja riskien hallinnassa huomioidaan ennalta ehkäisevän työn näkökulma. Häiriötilanteet kuormittavat henkilöstöä, yksilöä ja yhteisöä. Toteutuessaan riskit voivat edellyttää toimia, joilla on menoja lisäävä vaikutus esimerkiksi lisähenkilöstön tarve, henkilöstön toiminta kahdessa eri toimipisteessä tai koulukuljetus opiskeluhuollollisin perustein.

Tarkastuslautakunnan arvion mukaan toiminnalliset tavoitteet toteutuivat hyvin. Taloustavoitteet toteutuivat huomattavasti talousarviota paremmin. Tarkastuslautakunta suosittaa toistamiseen kiinnittämään huomiota toimenpiteen tavoitetason ja onnistumisen mittarien täsmällisempään asettamiseen. Toiminnallisten tavoitteiden arviointi ei kaikilta osin ollut mahdollista. Tarkastuslautakunta ehdottaa lisäksi antamaan selonteon olennaisten talousarviopoikkeamien syistä.

Tarkastuslautakunta suosittaa toistamiseen, että toimintakertomuksessa raportoitaisiin asiakas- ja työhyvinvointikyselyiden tuloksista sekä varhaiskasvatuksen, perusopetuksen sekä lukion oppilasmäärät, jotta esimerkiksi vuotuisia oppilaskohtaisia kustannuksia voisi vertailla (euroa/oppilas).

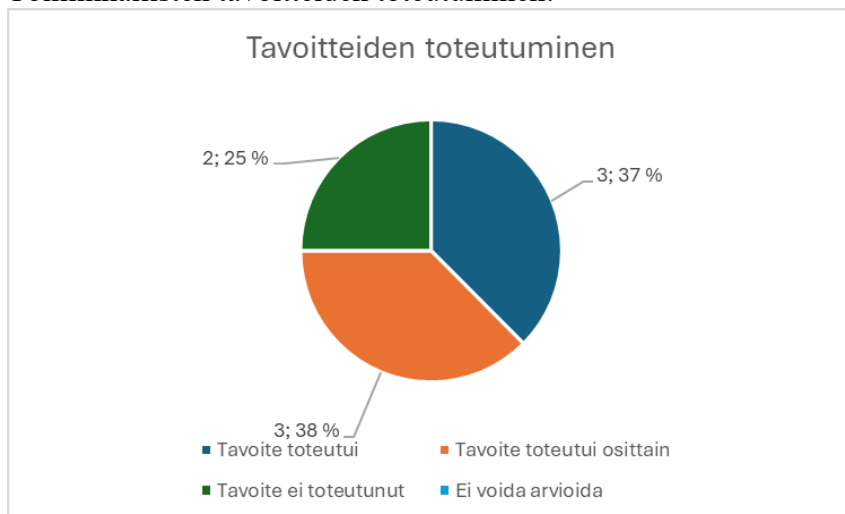
Elinympäristölautakunta

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Teknisen lautakunnan toimintakate (-2.335.135 euroa) toteutui talousarvion mukaisesti (90 %). Toimintatuottoja kirjautui tilikauden aikana 116.754 euroa enemmän ja toimintakuluja 143.421 euroa vähemmän. Toimintakulujen alitusta selittävät arvioitua pienemmät henkilöstökulut, palvelujen ostot sekä aine- ja tarvikkekustannukset. Vastaavasti ilmastosuunnitelmaan saatiin 45.000 euron avustus, joka ei sisällynyt talousarvioon. Toimintatuottojen osalta ylitys selittyi arvioitua suuremmilla myynti- ja maksutuotoilla.

	TP 2024	TA 2025	Muut. 2025	MTa 2025	TP 2025	Tot. %	Poikk.
Toimintatuotot							
Myyntituotot	968 268	935 700	0	935 700	969 714	103,6 %	34 014
Maksutuotot	127 462	150 700	0	150 700	216 093	143,4 %	65 393
Tuet ja avustukset	46 501	153 000	0	153 000	156 481	102,3 %	3 481
Muut toimintatuotot	961 536	982 905	0	982 905	996 771	101,4 %	13 866
Toimintatuotot yht.	2 103 766	2 222 305	0	2 222 305	2 339 059	105,3 %	116 754
Toimintakulut							
Henkilöstökulut	-1 538 030	-1 703 360	0	-1 703 360	-1 648 973	96,8 %	54 387
Palvelujen ostot	-1 664 413	-1 551 175	0	-1 551 175	-1 592 272	102,6 %	-41 097
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 287 223	-1 366 410	0	-1 366 410	-1 234 491	90,3 %	131 919
Avustukset	-19 000	-17 000	0	-17 000	-20 000	117,6 %	-3 000
Muut toimintakulut	-156 588	-179 670	0	-179 670	-178 457	99,3 %	1 213
Toimintakulut yht.	-4 665 253	-4 817 615	0	-4 817 615	-4 674 194	97,0 %	143 421
Toimintakate	-2 561 487	-2 595 310	0	-2 595 310	-2 335 135	90,0 %	260 175

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen:



Tuloskorttitavoitteet saavutettiin vain osittain. Tuloskorttitavoitteet, jotka eivät kaikilta osin toteutuneet:

- Hankintojen tiedottaminen ei kaikilta osin toteutunut. Muun muassa pienhankintojen ilmoittaminen vaatii vielä kehittämistä. Kaavoituksen lakisääteinen tiedotus on toteutunut.
- Avoimuus ja joustava asioiden käsittely ei kaikilta osin toteutunut. Lainsäädäntömuutokset vaativat monien eri tehtävien käsittelyn tarkastelua.

- Sairauspoissaolojen määrä 25,3 pv/hlö lähes kaksinkertaistui (14,6 pv/hlö) vuodesta 2024.
- Virkistyskohteiden ja yleinen ympäristön siisteys -kysely ei toteutunut. Tavoitteena myönteisten palautteiden kasvu. Tavoite kyselyn tulokselle oli 3 (hyvä) asteikolla 1–5.

Toimialan kuulemisessa ilmeni, että hankintojen osalta tiedottamiseen tulevista hankinnoista on vielä panostettava. Tilojen turvallisuuden ja terveellisyys tavoitetta ei täysin saavuteta, kun Askolan koulukeskuksen B-osalla on ilmaantunut sisäilman olosuhteisiin liittyviä ilmoituksia. Henkilöstön työhyvinvointikyselyä ei toteutettu, mutta henkilökohtaiset keskustelut on käyty. Asiakastytyväisyyskysely toteutetaan vuonna 2026. Merkittävinä riskeinä todettiin olevan tyhjilleen jäävien rakennusten purku, myynti sekä ylläpitokulut. Lisäksi vanhaa rakennuskantaa joudutaan peruskorjaamaan. Taloudellisena ja toiminnallisena riskinä ovat hyvinvointialueille vuokrattujen kiinteistöjen vuokrauksen jatkumisen epävarmuus.

Tarkastuslautakunnan arvion mukaan taloudelliset tavoitteet toteutuivat hyvin ja toiminnalliset tavoitteet osittain. Tarkastuslautakunta ehdottaa, että toimintakertomuksessa raportoitaisiin mm. kiinteistökannan, katualueiden ja liikuntapaikojen määristä, jotta vuotuisia kiinteistökohtaisia tunnuslukuja olisi mahdollisuus laskea ja vertailla.

Tarkastuslautakunta suosittaa asettamaan toiminnallisten tavoitteiden toteutumisen arvioimiseksi myös konkreettisia ja numeerisia mittareita, joihin tuloksia verrataan. Osaamisen kehittämiseen ja koulutukseen tulee osoittaa riittävät resurssit erityisesti lainsäädäntömuutosten ja muiden uudistusten joustavan sisäänajon varmistamiseksi.

Vesi- ja viemäriulaitos

Vesi- ja viemärilaitoksen toimintakate (33.259 euroa) toteutui 1.159 euroa talousarviota parempana. Toimintatuottoja (669.230 euroa) kertyi 58.230 euroa enemmän talousarvioon verrattuna ja toimintakuluja (-635.970 euroa) 57.070 euroa budjetoitua enemmän. Toimintakulujen ja budjetin välinen eroavaisuus perustuu henkilöstökulujen ja palvelujen ostojen arvioitua suurempaan toteutumiseen. Vastaavasti tuottojen poikkeama selittyy pääosin vesi- ja jätevesimaksujen teuman ja budjetin välisellä erolla.

	TP 2024	TA 2025	Muut. 2025	MTa 2025	TP 2025	Tot. %	Poikk.
Toimintatuotot							
Myyntituotot	679 428	611 000	0	611 000	669 230	109,5 %	58 230
Muut toimintatuotot	641	0	0	0	0	-	0
Toimintatuotot yht.	680 069	611 000	0	611 000	669 230	109,5 %	58 230
Toimintakulut							
Henkilöstökulut	-171 047	-109 900	0	-109 900	-117 653	107,1 %	-7 753
Palvelujen ostot	-357 973	-283 550	0	-283 550	-330 617	116,6 %	-47 067
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-174 990	-180 700	0	-180 700	-172 311	95,4 %	8 389
Muut toimintakulut	-14 452	-4 750	0	-4 750	-15 389	324,0 %	-10 639
Toimintakulut yht.	-718 462	-578 900	0	-578 900	-635 970	109,9 %	-57 070
Toimintakate	-38 393	32 100	0	32 100	33 259	103,6 %	1 159

Vesi- ja viemärlaitoksen vuoden 2025 alijäämäksi muodostui -96.345 euroa. Vuoden 2024 alijäämä oli -197.390 euroa. Kumulatiivista ylijäämää on käytetty ja vuoden 2024 alijäämä huomioon otettuna on jo -119.755 euroa. Talouden tasapainottamiseksi tulisi yhtenä toimenpiteenä vähentää jäteveden hukkan määrää (noin 54 %) sekä ostopalveluiden hankintaa.

Toimintakate ei riitä kattamaan poistoja (199.671 euroa). Toimintakate vuodelta 2025 muodostui kuitenkin positiiviseksi. Lisäksi laitoksella on paljon velkaa, 3,1 milj. euroa. Omavaraisuusaste on negatiivinen (-1 %) ja suhteellinen velkaantuneisuus 434 %. Investointimenot olivat 206.000 euroa. Suunnitelman mukaiset poistot ovat suuret.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen:

Toiminnallisia vuositavoitteita oli asetettu kaikkiaan kuusi, joista neljä tavoitetta toteutui ja tavoitteista kaksi osittain. Taloudellinen tavoite ”Talousarviossa pysyminen”, sinänsä toteutui, mutta talouden suunta ei kehittynyt myönteisesti, kun tilikausi muodostui jälleen alijäämäiseksi. Kumulatiivinen ylijäämä on syöty vuoden 2024 tilinpäätöksen alijäämän kirjaamisen jälkeen. Uusille toiminta-alueille on toiveita, mutta toimenpiteitä ei ole suoritettu. Henkilöstön osalta koulutukset ja lupakortit ovat ajan tasalla. Tiedottamista on lisätty muun muassa tekstiviestilähettykset liittyyille. Liittymisehdot ja toimintaohjeet löytyvät kunnan kotisivuilta.

Toimialalta saadun tiedon mukaan vesihuoltolain muutokset aiheuttavat uudistamispaineita vesi- ja viemärlaitokselle ja mahdollisia investointitarpeita.

Tarkastuslautakunta kiinnitti huomiota viemäri- ja vesilaitoksen talouden epätasapainoon, kun oma pääoma on -31.000 euroa negatiivinen vuoden 2025 alijäämä mukaan lukien. Velkamäärä on lisääntynyt ja kaikki talouden tunnusluvut heikentyivät. Tarkastuslautakunta ehdottaa talouden tervehdyttämistoimien käynnistämistä välittömästi.

Rakennusvalvonta ja ympäristöjaosto

Rakennusvalvonnan toimintakate (33.191 euroa) toteutui talousarvion mukaisesti (101 %). Toimintakate on vuoden 2024 tasoa. Lupamaksuja kertyi noin 37.000 euroa suunniteltua enemmän. Askola toimii ylikunnallisena rakennusvalvonta- ja ympäristönsuojeluviranomaisena Pornaisten, Pukkilan ja Myrskylän kunnille.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Toiminnallisia vuositavoitteita oli asetettu kahdeksan, joista puolet toteutui. Lupahakemusten lomakkeita on tarpeen edelleen kehittää ja kaikkia lupia ei ole vielä sähköisesti arkistoitu. Toimintatilojen lämmönsäädössä on ilmennyt tarpeita sekä talvella että kesähelteillä. Henkilöstön koulutukseen ja työhyvinvointiin tulee panostaa. Myös elinympäristön turvallisuus ja viihtyisyys vaatii kehittämistä.

Toimintayksiköltä saadun tiedon mukaan uuden rakennusvalvonnan ja ympäristönsuojelun kuntien yhteistyösopimuksen jatkuminen on selvittelyssä. Yhteistyökuntien on tullut ilmoittaa

halukkuudestaan sopimuksen jatkamisesta 31.12.2025 mennessä. Yhteistyökunnat ovat ilmoittaneet halukkuutensa jatkaa yhteistyötä ja yhteistyösopimusneuvottelut ovat käynnissä.

Ympäristönsuojelun toimintakate (-122.143 euroa) toteutui 84,1 %. Toimintatuotot (133,3 %) ylittyivät maksutuottojen osalta 27.798 euroa ja toimintakulut toteutuivat lähes talousarvion mukaisesti.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Toiminnallisia tavoitteita oli asetettu kaikkiaan 11, joista kolme tavoitetta jäi toteutumatta. Vastuualueen asiakirjojen sähköinen arkistointi on vielä kesken. Toimitilojen olosuhteita tulee parantaa (talvi, kesähelteet). Henkilöstön työhyvinvointipäivät eivät toteutuneet suunnitellusti.

Tarkastuslautakunta kiinnittää edelleen huomiota henkilökunnan osaamisen varmistamiseen sekä tietojen päivittämiseen lainsäädännönmuutoksiin. Tarkastuslautakunta pitää hyvänä, että rakennusvalvonnan ja ympäristönsuojelun yhteistyösopimusten ajantasais-taminen on aloitettu. Rakennuslupien sähköinen arkistointi on vielä kesken.

3.4 Investointiosan ja rahoitusosan toteutuminen

Investointimenot (4,9 milj. euroa) alitti talousarvion (5,4 milj. euroa, toteutuma 91,5 %).

Osaamisen ja elämänlaadun palvelualueen investoinnit toteutuivat 93 % eli investointimenot olivat 4,5 milj. euroa. Merkittävimmät investointikohteet olivat uuden lukion rakentaminen 2 milj. euroa sekä Monninkylän koulun liikuntasalin ja väestönsuojan rakentaminen 1,6 milj. euroa. Elinympäristö-palvelualueen investointeja toteutettiin 0,4 milj. eurolla (75,3 %). Demokratia ja toimivuus tulosalueen investointeja toteutettiin (netto) 49.000 eurolla (toteutuma 140 %), joihin kohdistui investointituloja 2.329 euroa.

Rakennuksiin kohdistuvia investointeja toteutettiin 4,5 milj. eurolla, kun muutostalousarviossa varauduttiin 4,9 milj. euroon. Kiinteiden rakenteiden ja laitteiden investointimenot olivat yhteensä 0,3 milj. euroa. Muutostalousarvio alittui 87.413 eurolla. Aineettoman omaisuuden investointimenot toteutuivat lähes talousarvion puitteissa (95 %).

Hankkeista valmistuivat Askolan koulurakennuksen C-osan IV-korjaukset 1,38 milj. euroa, joka alitti kustannusarvion 239.000 eurolla. Askolan lukio/monitoimitila -hanke alitti myös kustannusarvion 5,2 milj. euroa 428.000 eurolla. Lukio/monitoimitila -hankkeelle myönnettiin 205.000 euron lisämääräraha vuonna 2025.

Rahoitusosa toteutui talousarviossa arvioitua paremmin. Varsinaisen toiminnan ja investointien rahavirta toteutui suunniteltua paremmin vuosikatteen toteutuessa yli kaksikertaisesti talousarvioon verrattuna. Pitkäaikaista lainaa nostettiin 5,6 milj. euroa. Pitkäaikaisia lainoja lyhennettiin 2,2 milj. euroa, mikä oli 0,9 milj. euroa suunniteltua enemmän. Lisäksi lyhytaikaista lainaa lyhennettiin 1,5 milj. euroa, kun talousarviossa ei varauduttu lyhennyksiin lainkaan. Investoinnit rahoitettiin merkittävältä osin lainarahalla. Investointien tulorahoituksen osuus oli 52,3 %.

Lainakanta oli vuoden 2025 lopussa 24,9 milj. euroa, josta 20,6 milj. euroa on pitkäaikaista lainaa. Lyhytaikaista lainaa on 4,2 milj. euroa, josta 2,5 milj. euroa on joukkovelkakirjalainoja ja 1,7 milj. euroa vuoden 2025 pitkäaikaisten lainojen lyhennyksiä. Lainat ja vuokravastuut olivat yhteensä 25,0 milj. euroa. Laskennallinen lainanhoitokate on parantunut edellisestä vuodesta. Lainanhoitokate on 0,84, mikä kertoo kuitenkin heikosta lainanhoitokyvystä.

Rahavarat vähenivät tilikauden aikana. Rahavarat ja arvopaperit olivat vuoden 2025 lopussa yhteensä 7,5 milj. euroa, josta kassavarat 0,7 milj. euroa.

Tarkastuslautakunnan näkemyksen mukaan investointimenot toteutuivat lähes talousarvion puitteissa. Tarkastuslautakunta pitää hyvänä, että sitovien investointihankkeiden valmistumisesta ja kustannusarvion toteutumisesta raportoidaan toimintakertomuksessa.

Kassavarojen riittävyys oli 108 päivää, kun se oli edellisenä vuonna 125 päivää. Lainanhoitokatteen tunnusluku (0,84) on parantunut edellisestä vuodesta. Tunnusluku kertoo heikosta lainanhoitokyvystä (<1).

4 KUNNAN TALOUS

Tilikauden toteutunut tulos on 155.293 euroa ylijäämäinen. Tulos on edellistä vuotta huomattavasti (-0,6 milj. euroa) parempi. Kunnallisveron tuotto oli 10,2 miljoonaa euroa, mikä oli noin 4,1 % enemmän kuin edellisvuonna. Tuloveroprosenttia korotettiin 0,3 prosenttiyksikköä vuodesta 2024, mikä selittää kertymän kasvua. Yhteisövero tuotti kunnalle noin 0,7 miljoonaa euroa, mikä toteutui arvion mukaisesti, mutta 55.000 euroa vuoden 2024 kertymää pienempänä. Kiinteistöveron tuotto oli noin 1,3 miljoonaa euroa, mikä on samaa tasoa kuin vuonna 2024. Valtionosuutta tilitettiin 3,3 milj. euroa, missä kasvua 0,2 milj. euroa vuodesta 2024.

Toimintatuotot olivat noin 4,3 milj. euroa. Talousarvio ylittyi 269.000 eurolla. Toimintakulut olivat 18,1 milj. euroa (94,7 %). Toimintakulut oli vuonna 2024 yhteensä 17,6 milj. euroa. Toimintakatteeksi muodostui 13,9 milj. euroa, mikä toteutui talousarviota 1,3 milj. euroa paremmin.

Vuosikate kasvoi 1,4 milj. euroa (219,5 %) edelliseen vuoteen verrattuna. Vuosikatteen kertyi 2,6 milj. euroa. Rahoitustuottojen ja -kulujen netto toteutui talousarviota paremmin, mitä selittää arvioitua suuremmat muut rahoitustuotot (sijoitusten myyntivoitot). Korkokuluja kirjattiin 583.000 euroa, osinkotuottoja 372.000 euroa ja sijoitusten arvonalentumisen palautusta kirjattiin 100.000 euroa. Korkokulujen kertymä kasvoi arvioitua 85.150 euroa suuremmaksi. Suunnitelman mukaiset poistot (1,6 milj. euroa) toteutuivat edellisvuoden tasossa. Poistojen kokonaismäärää nostaa arvonalentumisena kirjattu palvelukeskus Mäntyrinteen tasearvon lasku lähemmäksi kiinteistön todellista arvoa. Vuosikate kattoi poistot ja arvonalentumiskirjaukset.

Kunnanhallitus esittää kunnanvaltuustolle, että vuoden 2025 ylijäämä 155.293,32 euroa kirjataan taseen yli-/alijäämätilille. Tuloksen kirjaamisen jälkeen taseen yli-/alijäämätilin saldo on 7.049.276,27 euroa ylijäämäinen.

Omavaraisuusaste heikkeni 35,9 %:sta 35,2 %:iin. Lainakanta kasvoi 24,9 milj. euroon (5.304 euroa/asukas, 4.944 euroa/asukas v. 2024). Kunnan laskennallinen lainanhoitokate vuonna 2025 on 0,84. Vuonna 2024 laskennallinen lainanhoitokate oli 0,5.

Askolan kunnan yli/alijäämäkehitys

Seuraavassa taulukossa on esitetty arvio peruskunnan yli/alijäämän kehittyminen vuoteen 2028 asti.

Arvio peruskunnan yli/alijäämästä talousarviokaudella 2025–2028	1000 euroa
Edellisten tilikausien ylijäämä	6 893 983
Tilikauden ylijäämä 31.12.2025	155 293
Ylijäämät yhteensä 31.12.2025	7 049 276
Talousarvio 2026 ylijäämäarvio	31 938
Taloussuunnitelma 2027 ylijäämäarvio	105 000
Taloussuunnitelma 2028 ylijäämäarvio	125 000
Ylijäämät 2026–2028 yhteensä	261 938
Arvio peruskunnan yli/alijäämästä 31.12.2028	7 311 214

Kuntalain 110 §:n mukaisesti kunnan taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Tilikausi 2025 toteutui muutettua talousarviota huomattavasti paremmin, ja lähes 0,6 milj. euroa paremmin alkuperäiseen talousarvioon nähden. Kun huomioidaan tilinpäätöksessä 2025 oleva kertynyt ylijäämä (155.293 euroa) ja taloussuunnitelmakaudelle 2026–2028 arvioidut ylijäämät (yhteensä 261.938 euroa), peruskunnan kumulatiivista ylijäämää on 7,3 milj. euroa vuoden 2028 lopussa. Taloussuunnitelma on laadittu erittäin tiukaksi, mikä edellyttää tiukkaa budjetituria, eikä kestä menoyllätyksiä. Vuosina 2026–2028 tulorahoituksella kyetään juuri kattamaan suunnitelman mukaiset poistot. Tarkastuslautakunta kiinnittää huomiota kapenevaan talouden liikkumavaraan sekä tulorahoituksen riittävyteen ja kykyyn selviytyä lainojen lyhennyksistä. Askolan kunnan taloustilanne kriisikuntakriteerien valossa on esitetty seuraavassa taulukossa:

Kriteeri	TP 2022	TP 2023	TP 2024	TP 2025	Johtopäätös
Kuntakonsernituloslaskelman vuosikatteen ja poistojen suhde alle 80 %	149,6	123,6	83,7	99,3	Ei täyty
Kunnan tuloveroprosentti on vähintään 2,0 %-yksikköä korkeampi kuin kaikkien kuntien painotettu keskimääräinen tuloveroprosentti (7,54 % vuonna 2025)	21,5	8,86	8,90	9,2	Ei täyty
Asukasta kohden laskettu kuntakonsernin lainojen ja vuokravastuiden määrä ylittää kaikkien kuntakonsernien keskimääräisen lainojen ja vuokravastuiden määrän vähintään 50 %:lla (8.558 euroa/asukas vuonna 2024)	6198	5863	6002	6325	Ei täyty
Kuntakonsernin laskennallinen lainanhoitokate on alle 0,8	0,8	2,9	0,69	0,84	Ei täyty

Kuntakonsernin lainanhoitokate oli kriisikuntakriteeriin verrattuna raja-arvossa vuonna 2022 ja vuonna 2024 alle raja-arvon, mutta tilanne korjaantui vuonna 2025. Muilta osin kriteerien tunnusluvut eivät ole lähellä raja-arvoa. Sulkeissa on esitetty Manner-Suomen ja kuntakonsernien käytettävissä olevat arviointikriteereinä käytettävät tunnusluvut.

Tarkastuslautakunta toteaa, että kunnan taloustilanne on tunnuslukujen valossa heikentynyt ja velkamäärä kasvanut merkittävästi isojen investointimenojen takia. Tarkastuslautakunta pitää hyvänä, että talouden tasapainottamisohjelma on laadittu. Tulevien vuosien verorahoitukseen liittyy huomattava epävarmuus hyvinvointialueiden rahoitusvajeen sekä valmisteilla olevan kuntien rahoitusjärjestelmän uudistuksen vuoksi. Kunnille on tullut lisää lakisääteisiä velvoitteita kuten TE-palvelut 1.1.2025 alkaen.

Kunnan lainanhoitokyky on heikko, joka merkitsee sitä, että lainaa joudutaan lyhentämällä uudella lainalla. Omavaraisuusaste 35,2 % on vielä reippaasti alle tyydyttävän rajan (50 %).

Tuloveroprosentti on korkea (+1,66 %-yksikköä) koko kuntasektorin painotetun tuloveroprosentin keskiarvoon verrattuna. Vuosikate kattoi kuitenkin poistot vuonna 2025.

5 KUNTAKONSERNI

Askolan kunnalla on kaksi tytäryhteisöä Kirnujen Asunnot Oy ja Askolan Puhti Oy sekä Veikko Pohjanpellon säätiö sr. Lisäksi Isompana osakkuusyhteisönä on Kiinteistö Oy Säästörinne 43,2 %:n omistusosuudella.

Askolan Puhti Oy

Yhtiön suurimpina asiakkaina olivat yritys- ja yksityisasiakkaat (52,4 %) ja kuntakonsernin osuus (31,4 %). Liikevaihdosta 16,2 % koostui Itä-uudenmaan hyvinvointialueen liikevaihdosta. Palkkatuen väheneminen supisti liikevaihtoa. Palkkatuen osuus liikevaihdosta oli 0,6 % vuonna 2025, kun sen osuus vuonna 2024 oli liikevaihdosta 1,6 %. Yhtiöllä oli neljä työntekijää sekä kausityöntekijöitä ja erikseen kutsuttavia tuntityöntekijöitä. Henkilöstökulut vähenivät edellisestä vuodesta 23 %. Henkilöstömenot ovat kuitenkin yli 70 % liikevaihdosta. Tilikautena yhtiö ei ole investoinut uusiin laitteisiin.

Askolan Puhti Oy:lle asetetuista (13) tavoitteesta kuusi toteutui. Taloudelliset tavoitteet eivät toteutuneet. Tilikauden tulos oli tappiollinen (-24.052 euroa) ja liiketulos oli alijäämäinen. Tavoite ”kuljetuspalvelussa kuljettajalla täysi työaika ja mahdollisuus omaan kalustoon” ei toteutunut. Kuljetuspalvelut ostettiin helmikuun alusta lukien ostopalveluna. Yhtiön tulevaisuuden näkymistä käydään keskustelua omistajan kanssa. Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen pesulapalvelutuotanto päättyy vuonna 2026.

Kirnujen Asunnot Oy

Kirnujen Asunnot Oy toiminnalliset tavoitteet toteutuivat pääosin, joskin hyvinvoinnin tavoitteille ei määritetty tavoitetasoa ja mittareita. Tilikauden tulos on noin -16.600 euroa alijäämäinen, mikä oli heikompi kuin tavoitetaso. Yhtiön maksukyky on hyvä. Yhtiön riskikartoitus toteutettiin talousarvion 2025 laadinnan yhteydessä. Asuntojen käyttöastetavoite (>95 %) toteutui, kun käyttöasteeksi muodostui 97 %.

Konsernin toimintakate oli -13,8 milj. euroa ja vuosikate 2,9 milj. euroa. Vuosikate oli 2,1 milj. euroa vuonna 2024 eli vuosikatetta vuonna 2025 kertyi 0,8 milj. euroa enemmän kuin vuonna 2024. Konsernin tilikauden tappio ja alijäämä oli -21.000 euroa, kun alijäämä vuonna 2024 oli -0,4 milj. euroa. Konsernin omavaraisuusaste (41 %) heikkeni edellisistä vuosista (2024: 41,9 %, 2023: 47,1 %). Suhteellinen velkaantuneisuus (132,9 %) kasvoi (2024: 130,5 %). Näin ollen vuotuiset käyttötulot eivät riitä vieraan pääoman takaisinmaksuun. Kuntakonsernin lainakanta kasvoi 28,7 milj. euroon (6.124 euroa/asukas).

Tarkastuslautakunta toteaa, että Askolan Puhti Oy:n taloustilanne on haasteellinen. Toiminta ei ole kannattavaa ja palvelukysyntä on vähenemässä entisestään. Tarkastuslautakunta suosittaa jatkamaan aktiivista keskustelua omistajan kanssa toiminnan kehittämistä ja uusista mahdollisuuksista työllisyyttä edistävissä toiminna.

Kirnujen Asunnot Oy:n tulos oli alijäämäinen ja nollatulostavoite ei toteutunut. Käyttöaste toteutui tavoitetta parempana. Tarkastuslautakunta suosittaa asettamaan kaikille toimenpiteille tavoitetason ja seurattavat mittarit.

6 SISÄISEN VALVONNAN JÄRJESTÄMINEN JA RISKIENHALLINTA

Hallintosääntöä päivitettiin kaksi kertaa vuoden 2025 aikana. Viimeisin hallintosäännön päivitys tehtiin 1.9.2025 voimaan tulevaksi heti. Hankintaohje on edelleen valmistelussa. Askolan kunta järjesti kyselyn kunnan hankintojen kehittämistä. Kyselyn tarkoituksena on pyytää askolalaisilta yrittäjiltä, palveluntuottajilta, päättäjiltä ja kuntalaisilta mielipiteitä Askolan kunnan hankinnoista. Kunnan kotisivulla olevan tiedon mukaan hankintastrategia/hankintapoliittinen ohjelma ja uudet hankintaohjeet hyväksytään Askolan kunnanvaltuustossa erikseen sovitun aikataulun mukaan. Tarkastuslautakunta suosittelee hankintaohjeen valmistelun loppuun saattamista.

Valtuusto hyväksyi riskienhallinnan periaatteet kokouksessaan 18.3.2024 ja kunnanhallitus hyväksyi riskienhallinnan toimintaohjeet 27.3.2024. Riskit luokitellaan neljään luokkaan: taloudelliset, strategiset, operatiiviset ja vahinkoriskit. Toimintaohjeiden mukainen riskikartoitus on tehty vuoden 2025 talousarvion valmistelun yhteydessä. Riskienhallinnan tuloksista raportoidaan osavuositarkastuksissa ja tilinpäätöksen yhteydessä.

Strategisina riskeinä on tunnistettu mm. veto- ja pitovoiman säilyminen ja niiden vaikutus asukaslukuun ja yritysmuutoksiin. Asukasmäärän väheneminen heijastuu koulujen oppilasmääriin ja näyttäytyy pienempinä valtionosuuksina. Valtakunnallinen ja maailmanlaajuinen epävarmuus heijastuu kuntatalouteen merkittävänä epävarmuustekijänä vähintäänkin kustannustason nousun muodossa.

Joulukuun 2025 lopulla allekirjoitettiin hyvinvointialueen kanssa toimitilojen vuokrasopimukset. Ennen allekirjoituksia hyvinvointialueen valtuusto päätti, että toiminta palvelukeskus Mäntyrinnteellä ajetaan alas ja vuokrasopimus irtisanotaan tammikuun 2026 lopulla. Näin toiminta päättyy tammikuun 2027 loppuun mennessä. Tilinpäätöksessä alas kirjattiin kiinteistön tasearvoa kiinteistöarvion pohjalta. Hyvinvointialueen päätökseen palveluverkkomuutoksista pyrittiin vaikuttamaan kuntalaisadresseilla ja kunnan kannanotoilla. Lakkautettavaksi määritelty Askolan sosiaali- ja terveysaseman toiminta saatiin jatkumaan näillä näkymin toistaiseksi.

Taloudelliseen toimintaympäristöön liittyvänä riskinä on tunnistettu investointitarpeiden hallinta ja velkaantuminen sekä toimintakulujen kasvun hillitseminen. Vuosikate ei riitä investointien rahoittamiseen, vaan ne joudutaan kattamaan velkarahalla. Korkoriskiä on hallittu kiinteillä korko- ja koronvaihtosopimuksilla. Riski valtionosuuden muutoksista ja sen pienentymisestä on merkittävä. Kunnanhallitus käynnisti talousarvion 2025 mukaisesti tulevaisuusohjelman talouden tasapainottamiseksi toukokuussa 2025. Valtuusto hyväksyi tasapainottamisohjelman 1.9.2025. Tasapainottamistarpeeksi määritettiin 2,5 milj. euroa.

Sijoitustoiminnassa noudatetaan valtuuston hyväksymää sijoituspolitiikan ohjetta. Sijoitustoiminnassa riski pyritään pitämään alhaisena, mutta kuitenkin taloudellisesti järkevänä hajauttamalla sijoituksia.

Luottoriskien liittyviä huomattavia luottotappioita ei ole tiedossa. Riskiin on varauduttu maksu- ja perinnän tehostamisella.

Toiminnalliset riskit liittyvät palvelujen jatkuvuuteen ja riippuvuuksiin, henkilöstön toimintaan, organisaation riittämättömiin sisäisiin prosesseihin ja resursseihin, järjestelmiin, sopimuksiin ja myös väärinkäyttöihin ja muuhun lain vastaiseen toimintaan. Osaavan henkilöstön saamiseksi ja pitovoiman lisäämiseksi kiinnitetään entistä enemmän huomiota henkilöstön hyvinvointiin ja työsuhte-etuuksiin. Kunnan valmiussuunnitelma on päivitetty vuoden 2025 aikana.

Tietojärjestelmien toimivuus ja erilaiset ICT-riskit ovat merkitykseltään suuria kuntaympäristössä. Riskejä hallitaan mm. ohjeistuksilla, koulutuksella ja teknisillä keinoilla. Kunnassa on käytössä tietosuojakoulutus nettikoulutuksena. Vahinko- ja vastuuriskejä rajataan vakuuttamalla. Vakuutusturvan riittävyden arviointi ja kattavuus sekä päivittäminen on jatkuvaa.

Askolan kunta on laatinut tietotilinpäätöksen, jossa kuvataan Askolan kunnan tietosuojan ja tietoturvan tilaa.

Whistleblowing-ilmoituskanava on käytössä Askolan kunnassa henkilöstölle ja se löytyy intranetin etusivulta oman otsakkeen alta. Vuonna 2025 ilmoituskanavaan ei tullut ilmoituksia.

Tarkastuslautakunnan arvion mukaan sisäinen valvonta ja riskienhallinta on järjestetty asianmukaisesti.

Tarkastuslautakunta kiinnittää huomiota tulopohjan ja velkaantumisen riskiin, ja pitää tärkeänä, että tulevaisuusohjelma talouden tasapainottamiseksi –ohjelmaa toteutetaan suunnitellusti. Toimintaympäristössä on huomattavan paljon riskitekijöitä. Kriisien ja muiden kansainvälisten selkkausten vaikutukset näkyvät kustannustason nousuna ja yleisenä suhdanteen heikentymisenä.

7 HENKILÖSTÖ

Vuoden 2025 lopussa kunnan palveluksessa oli 208 henkilöä (2024:226). Henkilöstömäärä väheni 18 työntekijällä. Henkilöstön keski-ikä (46,25 v) nousi hieman edellisvuodesta (44,8 v). Koko maan kunta-alan henkilöstön keski-ikä on samaa tasoa (2024: 46,2).

Henkilöstömenot lisääntyivät edellisvuoteen verrattuna noin 130.000 euroa ja olivat yhteensä 11,3 milj. euroa (11,1 milj. euroa v. 2024). Henkilöstökulujen osuus kaikista toimintakuluista oli 62,2 % (63,2 %).

Vakituisesta palvelussuhteesta erosi yhdeksän henkilöä (2024: 16). Vuoden 2025 aikana oli kaiken kaikkiaan 52 (2024: 65) rekrytointia, joissa haettavia työpaikkoja oli 70 (2024: 72). Työpaikoista 32 (2024: 31) oli vakinaista ja 38 (2024: 41) määräaikaista. Hakemuksia saatiin kaikkiaan 635 (2024: 516). Hakijamäärä kasvoi merkittävästi edellisestä vuodesta, mikä kertoo työttömien työnhakijoiden määrän kasvusta. Vaihuvuutta vähensi eläköitymisestä johtuvat muutokset. Vuonna 2025 eläkkeelle jäi kolme henkilöä (2024:3).

Sairauspoissaolojen kokonaismäärä oli 3.530 (17,0 pv/hlö) kalenteripäivää. Vuonna 2024 sairauspäivien perusteella laskettu keskimääräinen sairauspoissaolomäärä oli 12,6 kalenteripäivää/hlö. Sairauspoissaolojen määrä kasvoi 24,4 %. Vuonna 2025 sairauspoissaoloja (ka/hlö) keriyi keskimäärin eniten elinympäristön palvelualueella (25,3; 2024:14,6). Suurimmat poissaolodiagnoosit olivat tuki- ja liikuntaelinten sekä sidekudosten sairaudet, hengityselinten sekä mielen terveyden ja käyttäytymisen häiriöihin liittyvät sairaudet.

Määrällisesti sairauslomapäiviä kertyi eniten (1438 päivää) 1–7 päivän poissaoloista. Sairauspoissaoloprosentti oli 17,2 % ja työntekijöistä 24 %:lla ei ollut lainkaan sairauspoissaoloja. Sairauspoissaoloja oli keskimäärin kunta-alalla (kunnat ja hyvinvointialueet) 16,3 kalenteripäivää/hlö vuonna 2024 (lähde TTL).

Työterveyshuollon palvelut tuottaa Lääkärikeskus Fenix. Vuonna 2025 työterveyshuollon palveluihin käytettiin 76.000 euroa. Työpaikkaselvityksiä tehtiin vuoden 2025 aikana viiteen eri työyksikköön/toimipisteeseen. Aktiivisen ja varhaisen tuen malli päivitettiin vuoden 2025 lopulla.

Työhyvinvointikysely toteutettiin loppuvuodesta 2025. Vastausprosentti oli hyvä (81,9 %). Henkilöstöraportin mukaan kehittämiskohteita nousi esiin erityisesti yksiköiden välisessä yhteistyössä, joka sai selvästi heikomman arvion kuin muut työyhteisöteemat. Myös organisaatiotason johtamisen avoimuus ja siihen liittyvä tyytyväisyys laskivat hieman vuonna 2023 tehdystä vastaavasta kyselystä. Huolestuttavaa oli, että epäasiallista kohtelua ilmoitti esiintyvän 24 % vastaajista.

Vuonna 2025 eri koulutuksiin osallistui yhteensä 129 (2024: 91) henkilöä. Koulutuspäiviä oli yhteensä 387 päivää (2024:208), joka tarkoittaa keskimäärin 1,86 (2024:0,9) koulutuspäivää jokaiselle Askolan kunnan työntekijälle. Opettajien VESO-päiviä ei ole laskettu koulutuspäiviin. Koulutuksiin on parhaiten osallistuneet demokratia ja toimivuus palvelualueen (2,2 ka/hlö) ja

elinympäristö palvelualueen (2,0 ka/hlö) työntekijät. Uusien työntekijöiden koulutus on tärkeä osa perehdyttämistä. Kunta on hankkinut Eduhouse-koulutuslisenssin, joihin voi osallistua ilman aikarajoitteita.

Etätyötä voi tehdä osittain eli enintään kolme päivää viikossa. Etätyö on harkinnanvaraista, eikä siihen ole subjektiivista oikeutta. Etätyöpäiviä käytti 29 eri työntekijää (2024:38) yhteensä 610 (2024:707) työpäivää. Etätyöpäivien määrä on lisääntynyt Elinympäristö -palvelualueella ja vastaavasti vähentynyt muilla palvelualueilla vuodesta 2024.

Työntekijöillä on mahdollisuus käyttää veloituksetta Askolan koulun kuntosalia. Työntekijäetunena on lisäksi 100 euron arvoinen liikunta/kulttuuriseteli mobiilisovelluksena.

Tarkastuslautakunta on huolissaan sairauspoissaolojen määrän merkittävästä kasvusta. Sairauspoissaolojen määrä kasvoi edellisestä vuodesta 24,4 %. Tarkastuslautakunta suosittaa käyttämään varhaisen puuttumisen mallia ja kannustaa puuttumaan matalalla kynnyksellä työhyvinvointia heikentäviin tekijöihin.

Tarkastuslautakuntaa huolestuttaa epäasiallisen kohtelun kokemuksen huomattava määrä. Tarkastuslautakunta kehottaa ryhtymään toimenpiteisiin välittömästi. Työpaikan ei tule sallia epäasiallista kohtelua missään muodossa.

Tarkastuslautakunta huomioi koulutuspäiviin osallistumisen merkittävän kasvun. Tarkastuslautakunnan mukaan kouluttautuminen on tärkeää, jotta viimeisin tieto saadaan työpaikalle muun muassa lainsäädäntömuutoksien soveltamiseen.

8 HYVINVOINTIKERTOMUS 2021-2025

Laaja hyvinvointikertomus ja -suunnitelma valmistellaan kerran valtuustokaudessa. Hyvinvointikertomuksen (valtuustokausi 2021–2025 ja nykytila) mukaan Askolan kunnan vuoden 2025 Hyte-kerroin oli 61 (2024:58). Kasvua vuoteen 2024 nähden tuli 3 pistettä. Tästä kertyy valtionosuuksien Hyte-lisäosaa lähes 87.000 euroa. Lisäystä edellisvuoteen nähden on 2.000 euroa.

Tulosindikaattoreiden keskiarvo oli 58 ja prosessi-indikaattoreiden 64. Tulosindikaattoreiden keskiarvo vuodesta 2024 vuoteen 2025 kasvoi 53 -> 58. Yksittäisistä skaalatuista mittareista merkittävin muutos tapahtui Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25-64-vuotiaat (15->55). Parannusta tapahtui myös koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17-24-vuotiaat (44->45) ja kaatumisiin ja putoamisiin liittyvien hoitajaksot 65 vuotta täyttäneiden (44->51) kohdalla.

Prosessi-indikaattoreiden keskiarvo 64 oli edellisen vuoden tasolla. Prosessi-indikaattoritietoja puuttuu vielä ”Kunta madaltaa kulttuuriin osallistumisen kynnystä” ja ”Liikunnan edistämisestä vastaavat viranhaltijat osallistuvat toimielinten vaikutusten ennakoarviointiin”. Koulua koskeviin indikaattoreihin ei ollut tietoa vuodelta 2025 (Sotkanet.fi).

THL:n TEA-viisarin tietojenkeruu vuodelta 2025 toteutuivat kuntajohdon ja kulttuurin osalta keväällä sekä perusopetuksen osalta loppuvuodesta. Tiedot puuttuvat ammatillisen koulutuksen ja hyvinvointialueen osalta. Parannettavaa (25–75) on kuntajohtoa lukuun ottamatta muilla sektoreilla. Perusopetus on koko maan keskiarvon tasolla ja muiden sektoreiden arvot ovat alle maan keskiarvon.

	Pisteet	Askola	Koko maa
	Kaikki sektorit	61	72
	Kuntajohto	76	87
	Perusopetus	64	64
	Lukiokoulutus	67	69
	Ammatillinen koulutus	..	66
	Liikunta	52	69
	Hyvinvointialueet	..	59
	Kulttuuri	45	77

Hyvinvointiraportin mukaan keväällä 2025 järjestettiin hyvinvointialueen kanssa ensimmäistä kertaa johtavien viranhaltijoiden välinen neuvottelu sekä syksyllä 2025 alueellinen HYTE-neuvottelu. Neuvottelujen tuloksena päätettiin, että mielen hyvinvoinnin ja liikunnallisen elämäntavan edistäminen säilyvät alueellisina painopisteinä koko valtuustokauden 2025–2029 ajan.

Viimeisimmän sairastavuusindeksin (2023) mukaan Askolan indeksi 89,9 oli edelleen laskusuuntainen. Askolan väestö on Itä-uudenmaan kunnista toiseksi tervein väestö Sipoon jälkeen.

Tarkastuslautakunta toteaa, että hyvinvointityötä on tehty laajalla sektorilla. Tarkastuslautakunta kannustaa jatkamaan mielen hyvinvoinnin ja liikunnallisen elämäntavan edistämistä kaikilla kunnan toimialoilla.

9 YHTEENVETO JA MUUT HAVAINNOT

TE-palveluiden tuottamisvastuu siirtyi valtiolta kuntien vastuulle 1.1.2025 alkaen. Askolan kunta kuuluu Porvoon työllisyysalueeseen. TE-palveluiden rahoituksen riittävyys jää nähtäväksi. Työmarkkinatuen kuntaosuusmaksu on kasvussa työmarkkinatuen perusteiden muutosten ja pitkäaikaistyöttömien määrän kasvun vuoksi. Kuntien rahoitusjärjestelmä- ja kiinteistöverouudistukset ovat valmistelussa. Uudistusten taloudellisista vaikutuksista ei ole tietoa. Valtionosuuksien leikkauksia/uudistuksia on tulossa vapaan sivistystyön palveluiden rahoitukseen. Sote-uudistuksen riskeinä näyttäytyvät yhdyspintatyön haasteet erityisesti sivistystoimialalla sekä sote-kiinteistöjen vuokraus ja vuokrataso.

Kunnan edunvalvontatehtävä hyvinvointialueen suuntaan on tärkeä ja kunnan tulee varmistaa, että rajapintayhteistyö toimii ja kuntalaiset saavat oikeutetut palvelunsa lähellä.

Tilikausi muodostui 155.293,32 euroa ylijäämäiseksi (2024: -604.371,07 euroa), kun talousarvio oli 0,4 milj. euroa alijäämäinen. Myönteistä tuloskehitystä selittää arvioitua pienemmät toimintakulut sekä toiminta- ja rahoitustuottojen talousarviota suurempi kertymä. Toimintakulut toteutuivat alkuperäistä talousarviota (-0,8 milj. euroa) ja muutettua talousarviota -1,0 milj. euroa pienempänä. Taseen kumulatiivinen ylijäämä on vuoden 2025 ylijäämä huomioiden noin 7,05 milj. euroa.

Kunnan asukasluku kasvoi 35 hengellä ja oli vuoden päättyessä 4.686. Kasvun vuodesta huolimatta asukasmäärän suunta tulee olemaan laskeva. Väestön määrän väheneminen supistaa tulokertymää ja siitä seuraa palvelutuotannon rakenteiden uudelleentarkastelun tarve.

Hyvällä työllisyydenhoidolla on merkittävä taloudellinen vaikutus ja sen hoitoon on käytettävä kaikki olemassa olevat resurssit. Askolan työttömyysprosentti oli Itä-Uudenmaan vuoden 2025 työttömyystilastoissa viidenneksi alhaisin. Työttömien osuus työvoimasta joulukuussa 2025 oli Askolassa 8,4 %, kun koko Uudellamaalla osuus oli 12,8 %.

Kunnan lainakanta on kasvussa. Lainoista noin kolmasosa on korkosuojattu. Tulorahoituksen riittämättömyys investointien kattamiseen edellytti lainarahoitusta. Valtuusto hyväksyi Tulevaisuusohjelman talouden tasapainottamiseksi (TuTaTa). Ohjelma sisältää toiminnallisia ja taloudellisia muutoksia, jotka voivat heijastua myös palvelun laatuun. Tarkastuslautakunta korostaa ohjelman toteuttamisen tärkeyttä talouden kantokyvyn säilyttämiseksi.

Työhyvinvoinnin kokonaiskuva on vakaa, mutta työhyvinvointikyselyssä kehittämistarpeita ilmeni viestinnässä sekä epäasiallisen kohtelun kitkemisessä. Epäasiallisesta kohtelusta viestitti 24 % vastaajista. Sairauspoissaolojen määrä kasvoi merkittävästi kahteen edelliseen vuoteen verrattuna.

Työhyvinvointiohjelma on päivitetty vuoden 2025 lopulla. Työhyvinvointia tukevat toimenpiteet näkyvät henkilöstön työtyytyväisyytenä, positiivisena työnantajakuvana sekä vähenevinä poissaoloina.

Tarkastuslautakunta arvioi, että valtuuston asettamat taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet on saavutettu riittävässä määrin ja toiminta on järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla.

Tilintarkastaja on antanut 12.5.2026 tilintarkastuskertomuksen vuodelta 2025. Tilintarkastaja on esittänyt tilinpäätöksen vahvistamista tilikaudelta 2025 sekä vastuuvapauden myöntämistä tili-velvollisille vuoden 2025 osalta. Tarkastuslautakunta yhtyy tilintarkastajan esitykseen.

Tarkastuslautakunta esittää lämpimät kiitoksensa kunnan henkilökunnalle kuntalaisten hyväksi tehdystä työstä.

Askolassa 12. päivänä toukokuuta 2026

Juho-Matti Nirvi
puheenjohtaja

Mia Myllys
varapuheenjohtaja

Sami Vihuri
jäsen

Åsa Tietäväinen
jäsen

Jenni Hovilehto
jäsen

SIGNATURES**ALLEKIRJOITUKSET****UNDERSKRIFTER****SIGNATURER****UNDERSKRIFTER**

This document contains 23 pages before this page

Dokumentet inneholder 23 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 23 sivua ennen tätä sivua

Dette dokument indeholder 23 sider før denne side

Detta dokument innehåller 23 sidor före denna sida

authority to sign

representative

custodial

asemavaltuus

nimenkirjoitusoikeus

huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt

firmateckningsrätt

förvaltare

autoritet til å signere

representant

foresatte/verge

myndighed til at underskrive

repræsentant

frihedsberøvende